

vende til den lovgivende Virksomhed, saa føle vi os forvisede om, at ogsaa paa dette Omraade de samme Goder ville indtræde, naar vi med Tryghed lægge den Sag i Befolkningens Haand. Den anden Hovedforsjkel kan man betegne saaledes, at medens Regjeringens Forslag var et Mindretalsforslag, er Folkehintets Forslag et Fleritalsforslag, og jeg sigter herved til den Bestræbelse, som gjorde sig gjældende i Kirkekommissionen og ligeledes i Regjeringens Forslag, for at sikre Mindretallene ved den Fordring, at der skulde være Enstemmighed i Menighedsudvalget, naar dette skulde have nogen afgjørende Indflydelse. Foraaavdt kan altsaa Regjeringens Forslag siges at være et Mindretalsforslag i Modsætning til det nu foreliggende, der er et Fleritalsforslag, der giver Sagen ubetinget i Fleritalts Haand. Denne Bestræbelse for at sikre og værne om Minoriteternes fremtræder i forskjellige af Kirkekommissionens Arbejder og saaledes ogsaa i den følgende Sag paa Dagsordenen, nemlig Forslaget om Kirkenes Benyttelse, idet Kirkekommissionen her ønskede at sikre Mindretallet en afværgende Indflydelse med Hensyn til Brugen af Kirkerne, og paa samme Maade er ogsaa Bestræbelsen med Hensyn til den foreliggende Sag gaaet ud paa at værne Mindretallene mod at blive overmandede. Det er imidlertid Forslagsstillernes Mening — ligesom ogsaa det høie Thing ifjor havde denne Mening — at Mindretallets Ret hører hjemme paa et andet Sted, og at der er taget alt Hensyn til Mindretallet, idet Mindretallets Ret netop er bleven fremmet førend Fleritallets. Gjennem Sognebaandsløsningsloven og Loven om Valgmenigheder er Mindretallets Ret forud bleven fuldstændig godkjendt, og naar dette først er fjet, er det da en billig Fordring, at vi komme til Fleritallet og indrømme det den Ret, som tilkommer det. Det forekommer mig at være en uheldig Bestræbelse saaledes at samle imellem forskjellige Forsøg paa at drage en Grændse for Friheden, for den Myndighed, der tilkommer den almindelige Stemmeret. En saadan Samlen har imidlertid fundet Sted i den Henseende, idet man har samlet fra Fleritallet til $\frac{3}{4}$ og endelig til Enstemmighed med Hensyn til

Grændsen for denne Myndigheds Brug. Man har ikke turdet vove at give denne Sag fuldt ud og trygt i Hænde paa Fleritallet selv, og jeg siger, at dette vil være skadeligt og uheldbringende; thi i det Dieblit, man ikke giver Gaven fuldt ud, men giver den kun halvt, saa kan ofte saadan en halv Gave komme til at virke skadeligt. Det kan ofte sig vise saa, at de Skranke, man drager for Meddelelse af en Frihed, ville i Befolkningens Dine rejse sig saa høit, at selve Gaven skjules derved, og man glemmer, hvad der er givet, over, hvad der ikke er givet. Paa den Maade er det mit Overbevisning, at en saadan indskrænket Frihed, en saadan halv Gave kan komme til at virke skadeligt. Hvad det gjælder her om, er, at Folkets Bevidsthed om dets Ansvar i Forbindelse med dets Ret bliver levende vakt, først da tror jeg, at denne Lov vil faae stor Betydning for Livets Fremme, for det kirkelige Livs Fremme. Den Sag, vi havde for for Behandlingen af denne Sag, tillod et æret Medlem sig at kalde et Livsspørgsmaal for Folket. Det kunde den paa en Maade vel kaldes, men sammenlignede vi den Lov, som foreligger idag, saa tror jeg, at man med større Ret tør kalde den et Livsspørgsmaal; thi, naar Lønningsforholdene ere ordnede paa en uheldig Maade, da kunne de høit komme til at virke hæmmende paa det kirkelige Livs Udvikling, men denne Lov, som handler om Forholdet mellem Præst og Menighed selv, kan og vil — det tror jeg — komme til at virke umiddelbart fremmende for et sandt og godt kirkeligt Liv; derfor trods altsaa, at vi ikke tør gjøre os noget stort Haab om, at vi i denne Samling ville kunne komme til et praktisk Resultat, vil jeg dog paa Forslagsstillernes Begne anbefale det høie Thing at stemme for Forslaget, saaledes som det alt har gjort ifjor, for at det da kan gaa videre og engang bære de Frugter, vi ønske, det skal bære.

Bable. Det er kun en ganske kort Bemærkning, jeg skal tillade mig at gjøre. Jeg anser det rigtigt for deres Bedkommende, som nære en anden Anskuelse end Fleritallet, ved denne Leilighed blot at udtale, hvad jeg for mit